

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Прешлашта се прима само у годишњим и полугодишњим роковима и полаже у најријед.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service. On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetigné, Monténégro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an. La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Претплата се шаље само Администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње.

Донеси се шаљу Уредништву — Рукописи се не враћају.

Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број до пет цифара из петит слова по 4 перпера, гаржонд слова 6 пара; цитира слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим напријед изнешене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Излази суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног, Предсједника Нашег Министарског Савјета, а на основу чл. 11. Закона о устројству војске, ријешили смо и рјешавамо: да се судије и судије-замјеници Великог Војног Суда разријеше од дужности: а) Судије: бригадир Милутин Николић, командант III. Дивизије; бригадир сердар Нико Кусовац, командант Ријечно-љешанске бригаде, и бригадир Милутин Вучинић, командант II. Дивизије; б) Судије-замјеници: бригадир Иво Ђуровић, члан Државног Савјета; бригадир Јоко Аџић; бригадир Милош Меденица, командант Колашинске бригаде, и командир Петар Мартиновић.

А постављамо у истом суду:

а) За судије: Дивизијара Војводу Ђура Петровића; Дивизијара генерал-ађутанта Митра Мартиновића, шефа војничке куће; бригадира Ива Ђуровића, члана Државног Савјета, и бригадира Машана Божовића, командант IV. Дивизије. б) За судије-замјенике: Дивизијара Војводу Лакића Војводића; бригадира Милутина Вукотића, команданта Катунске бригаде; бригадира Ника Пејановића, и командира Риста Љубовића, шефа административног одсека Министарства Војног.

Наш Министар Војни, Предсједник Нашег Министарског Савјета нека изврши овај указ.

Цетиње, 21. марта 1914. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни,
Предсједник Министарског Савјета,
Генерал-ађутант, дивизијар,
сердар, Ј. Вукотић с. р.

МИ

НИКОЛА I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, постављамо:

за капетана капетаније Зетске, Сава Дракића, досадашњег в. д. дужности капетана исте капетаније, са годишњом платом од девет стотина и шездесет перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 14. марта 1914. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Лабуд Гојнић с. р.

РАСПИС

Обласним управама, племенским капетанима и свим подручним властима.

Брзојавном наредбом од 7. марта ове године, под број 2541, саопштио сам, да је 27. фебруара ове године Народна Скупштина ријешила, а Његово Величанство Краљ Господар потврдио закон о насељавању новоослобођених предјела Црне Горе.

У наредби сам навео, да, према члану 20. истог закона, они који желе, да се према одредбама закона наसेле у те краје, треба да се обрате преко свог надлежног капетана, односно општинског суда у варошима, молбом на „Главни Одбор за насељавање новоослобођених крајева“, који се налази на Цетињу, и уз молбу молиоци приложе увјерење, потврђено надлежном влашћу, о броју лица која се желе населити, њихов пол (т. ј. колико је мушких, а колико женских) о године старости сваког лица, као и увјерење, потврђено такође надлежном влашћу, о имовном стању молиоца. Нарочито сам нагласио, да све молбе, пријаве, прилози и увјерења, која се односе на питање о насељењу, ослобађају се свих такса у смислу чл. 21. реченог закона.

Наредио сам да обласне управе наредбу одмах и без одлагања саопште подручним властима, а ове народу, како би они који се желе населити, могли што прије предати молбу „Главном Одбору на Цетиње“, те се и закон о насељењу почео што прије у дјело приводити.

Међутим дознао сам, да су извјесни капетани, односно писари, захтијевали од молиоца, да плате таксу на поједина увјерења, прилоге и т. д.

За такву незакониту радњу узету кривце на строгу законску одговорност, а овим поново наређујем подручним властима да у смислу наведене наредбе одмах поступе и испуне све оно што су до сад пропустили учинити, како би избјегли казну због непослушности и неизвршења наредба претпостављених власти.

Број 2918.

Цетиње, 20. марта 1914. г.

Министар Унутрашњих Дјела,
Лабуд Гојнић, с. р.

ЗАПИСНИК

XXVI РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ
држане 14. марта 1914. год.

Председавао
Предсједник Народне Скупштине,
Мило Дожић
Секретар,
Крсто Поповић

Присутни су били г. г. Министри: Лабуд Гојнић, Ристо Поповић, Мирко Мијушковић, Љубомир Бакић и Петар Пламенац.

Сјелницу је отворио предсједник Мило Дожић у 9 часова прије подне.

Прочитан је и без примједбе примљен записник XXV. редовне сједнице.

Прочитан је указ Његова Величанства Краља Господара по предлогу о помоћи мајци пок. Рихарда Јунга с Цетиња од 240 перпера годишње.

Читање указа саслушано је стојећи и попраћено са бурним: „Живио!“

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Јоша Поповића с Цетиња, Петра Вукотића с друштвом из Косовог Луга, Тодора Гатала с Цетиња, Луке Средаковића из Никшића, Сима Чакића с Цетиња, Петра Вукмировића из Улциња, Стојана Гузине Херцеговца, Илије Говедарице из Никшића, Николе Кулића из Пиве, Петра Лакића из Грлића, Николе Ђуровића из Никшића, Јованке Глушчевића из Шао-вића, Сава Ђукановића с другом из Дај-баба, Илије Ђуровића с друштвом с Богетића, Милоша Петровића с Биоча, Михајла Бацковића с друштвом с Данилова-Града, Радосава Ивановића с Дољана, Мића Стојановића с Ораха, Христине Вукковића с другарицом из Никшића и Милисаве Ивановића из Подгорице.

Узели су за своје предлоге посланичке: Д-р Никола Шкерковић молбу Петра Вукковића;

Јован Ђурашковић молбу Петра Вукмировића;

Томо Кажић молбу Мића Стојановића; Илија Мијушковић молбу Илије Ђуровића.

Прочитани су у изводу предлози посланички:

Јакше Поповића по молби Ђола Секуловића односно градње пута Ножица-Брскут и мостова на Ножици;

Гаврила Церковића с друштвом односно изашиљања стручне комисије за трасу пута Никшић-Шавник-Пљеваја;

Саве Драговића односно помоћи општини рашковолушкој за довршење моста на Морачи;

Јована Радојевића односно градње моста на мјесту званом „Широке Улице“; Николе Јовановића о подизању моста на Морачи у Међурјечју;

Митра Вукчевића по молби бив. командира Радоја Вукчевића односно права на пензију;

Саве Драговића односно помоћи у житу у племену горњо-морачком; и Мата Грдинића по молби Станојке Влаховића.

Дље, прочитано је питање посланика Радула Стаматовића, упућено на Министар Иностранних Дјела, односно накнаде Машинчанима и Шекуларцима за ливаде и ипашу на Мокрој.

Затим су прочитане три интерпелације, и т. :

Виколде Вучинића, упућена на Министра Правде, односно крштенице Јована Пламенаца.

Милисаве Шаковића, с друштвом упућена на Министра Војног, односно унапређење официра народне војске, који су командовали јединицама у рату; и

Милисаве Шаковића с друштвом, упућена на Министра-Предсједника, односно гла ова протурених по страниј штампи о издаји „Дврсника“ и „Сјенокоса“.

Најпослије прочитана су три акта Министра Финансија и Грађевина Риста Поповића о дану одговора на интерпелације: Радоја Радојичића о мосту на Пиви, Јанка Тошковића о неправилностима у дијелењу жита народу и д-ра Николе Шкерковића о злоупотребама у подручју Барског Друштва; као и акт Министра Иностранних Дјела Петра Пламенаца о дану одговора на интерпелацију Сава Вукотића с друштвом односно „Сјенокоса“.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте, предлози одсјецима за надлежне одборе — на проучавање, а питање и интерпелације дотичним Министрима на одговор.

Прешло се на дневни ред: претрес извјештаја одбора за проучавање пројекта закона о измјенама у закону о народним школама.

Извјестилац Михајло Буквић прочитао је одборски извјештај, којим се пројект у начелу прима, а у појединостима чине изнесене измјене и допуне.

Послије начелног говора Министра Просвјете и Црквених Послова Мирка Мијушковића је изложио мотиве са којих предлаже измјене и допуне закона о народним школама, говорили су у начелном претресу још и: Радоје Радојичић, д-р Никола Шкерковић, Мато Павићевић, Станко Обрадовић, Никола Вучинић, Стево Лопчић, Дервиш Омербашић, Марко Вукосавовић, Иван Брајовић и Никола Јовановић.

Тијем је исцрпљен претрес пројекта у начелу, али се није могло гласању приступити, јер није био на окупу довољан број посланика за рјешавање.

Сједница је закључена у 1 сат и 15 минута послје подне, а идућа заказана за сјутра у 9 часова прије подне с пројектом неспршеног дневног реда.

Секретар, Предсједник Нар. Скупштине,
Крсто Поповић, Мило Дожић.

ЗАПИСНИК

XXVII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ
држане 15. марта 1914. год.

Председавао
Предсједник Народне Скупштине,
Мило Дожић
Секретар,
Мато Павићевић

Присутни су били г. г. Министри: Мирко Мијушковић и Љубомир Бакић.

Сједницу је отворио предсједник Мило Дожић у 9 часова прије подне.

Прочитан је и без примједбе примљен записник XXVI. редовне сједнице.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Гавра Ђекића с друштвом из Бара Краљевске, Марка Кажића с Крњичке Каменице, Јована Ракочевића с друштвом из Колашина, Нише Домазетовића с друштвом из Пећи, Перка Вујачића из Колашина, Јагоша Тошковића из Пећи, Баја Влаховића из Колашина, Милоша Јушковића из Љевишта, Тодора Јокановића из Пиве, Петра Луковића из Горње Мораче, Михаила Жугића с друштвом с Млетичка, Лазара Церковића из Улциња, Шула Јауковића из Шавника, Мушике Влаховића из Колашина, Драгише Вуисића из Мораче, Пера Матановића из Котора, Маријана Боричића с Цетиња, Лазара Влаховића и Неђељка Дуловића, оба с истог мјеста.

Издвојили су за своје приједлоге посланичке:

Јанко Тошковић молбу Јована Ракочевића; Томо Кажић молбу Марка Кажића; Никола Бајарић молбу Тодора Јокановића; Никола Јовановић молбу Јагоша Тошковића; Симо Марић молбу Перка Вујачића.

Даље, прочитани су такође у изводу приједлози посланика:

Зарија Вукковића по молби Јованке Лабан, односно мужевљеве пензије;

Мата Грдинића по молби Лазара Влаховића, односно помоћи;

Крста Јаблана по молби Анђелије Вукотића, односно уважења у године службе времена, проведеног у радничкој женској школи као наставница; и

Мата Грдинића по молби Милисаве Грујића.

Затим су прочитана два питања посланичка: д-ра Филипа Добрећића, упућено на Министра Просвјете и Црквених Послова, односно отварања школа у Бривској Гори и Св. Николи, и Тома Кажића, упућено на Министра Правде, односно кажњавања криваца за неправилности у избору посланика љешанског у години 1911.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте, приједлози одсјецима за надлежне одборе на проучавање, а питања дотичним Министрима на одговор.

Потом је прочитан указ Његова Величанства Краља Господара, којим је овлаштен Предсједник Министарског Савјета, да може поднијети Народну Скупштину на претрес и ријешење: „Пројект Закона о Краљевској Влади и о уређењу државних надлештава“.

Читање указа саслушано је стојећи и попраћено са бурним: „Живио Краљ!“ Дотични пројект законски упућен је одсјецима за надлежни одбор на проучавање.

Одобрено је шестодневно одсуство посланицима Милисаву Шаковићу и Јовану Поповићу.

Прешло се на дневни ред: Наставак претреса пројекта закона о измјенама и допунама у закону о народним школама.

Пошто је поименичним гласањем једногласно примљен у начелу овај пројект, прешло се на претрес истог у појединостима.

Извјестилац Михајло Буквић прочитао је измјену чл. 20. са измјенама одборским. Послије говора Николе Вучинића, Ивана Брајовића, Митра Вукчевића, извјестиоца Михаила Буквића, Николе Јовановића, Јанка Тошковића, Министра Мирка Мијушковића и Радоја Радојичића, Скупштина је примила предложем измјену чл. 20. с извјештајем одборским.

Код измјене чл. 29. др. Филип Добрећић предложио је, да се у пошљедњем ставу нагласи, да је настава обавезна за дјешу обојег пола без разлике вјероисповијести; а Никола Вучинић пак предложио је ову допуну: од ове обавезе за сада ослобађавају се мухамеданска женска дјеца, осим ако би својевољно хтјела школу посјећивати“. Скупштина је послје говора Станка Обрадовића, извјестиоца Михаила Буквића, Министра Мирка Мијушковића, Јанка Тошковића, Марка Вукосавовића, Сава Вукетића, Дервиша Омербашића, др. Николе Шкерковића и Митра Вукчевића — примила измјену чл. 29 према извјештају одборском.

Послије одмора прешло се на претрес измјена у чл. 32. и 33., које су без дебате примљене по извјештају одборском.

Код чл. 34., који постаје чл. 35., развила се дебата по питању о полагању практичног учитељског испита и признавање сталности учитељска цетињске и призренске богословско-учитељске школе. У тој дискусији учествовали су Радуле Стаматовић, Радоје Радојичић, Сава Вукетић, Станко Обрадовић, Јанко Спасојевић и Министар Мирко Мијушковић, који је изнио своје мотиве за овакву редакцију овог чланка, као и намеру своју о реформи сања Богословско-Учитељске Школе на Цетињу, иза чега је Скупштина овај чланак усвојила по извјештају одборском.

Исто тако усвојени су по извјештају и чл. 35., који постаје чл. 36., па чл. 36., који постаје чл. 37., даље чл. 37., који постаје чл. 38., као и чл. 38., који постаје чл. 39.

Код чл. 39., који постаје чл. 40., Мато Павићевић износи разлоге за захтјев, да

се учитељице у свима правима изједначе са учитељима; а Никола Вучинић пак захтијева, да се учитељи у платама изједначе са осталим чиновницима грађанског реда исте спреме по најновијем пројекту.

По првом питању говорили су још и Јанко Спасојевић и Никола Јовановић, али како је Министар Мирко Мијушковић истакао, да ће се о овом питању свакако повести дужа дискусија а већ је дошкан, то је председник Мило Дожић закључио данашњу сједницу у 1/2 часа послје подне, а и идућу заказао за 17. истог мјесеца у 9 часова прије подне с продужењем данашњег несвршеног дневног реда и додатком: одговор Министра Иностранних Дјела на интерпелацију г. Војводе Гавра Вуковића са друштвом односно догађаја на Сјенокосу.

Секретар, Председник Нар. Скупштине,
Мато Павићевић. Мило Дожић.

ЗАПИСНИК

XXVIII РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 17. марта 1914. год.

Председавао
Председник Народне Скупштине,

Мило Дожић

Секретар,

Крсто Поповић

Присутни су били г. г. Министри: Лабуд Гојнић, Ристо Поповић, Мирко Мијушковић, Љубомир Бакић и Петар Пламенац.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 9 часова прије подне.

Прочитан је и без примједбе примљен записник XXVII. редовне сједнице.

Прочитан је указ Његовог Величанства Краља Господара, којим се овлашћује Министар Унутрашњих Дјела да може поднијети Народној Скупштини на претрес и ријешење предлог о помоћи мајци Стаки и жени Марији с дјецом пок. Илије Поповића, бив. кајмакама беранског.

Читање указа саслушано је стојећи и попраћено са бурним „Живио Краљ!“

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Вела Вукчевића из Дражевине, Филипа Бојића с друштвом из Горње Мораче, Данила Пауновића из Велике, Михаила Пековића из Колашина, Милована Мирновића из Бијелог Поља, Анђе Томашевића Хајдуковића с Цетиња, Михаила Крчића с друштвом из Машнице, Васа Вукчевића из Улциња, Нешка Кецојевића с Пишча, Петра Краљевића с Ријеке, Јована Ђетковића из Бери, Милана Делића с друштвом из Дубљевића и Луке Шћепчевића из Подгори.

Издвојили су за своје предлоге посланичке:

Томо Кажић и Митар Вукчевић молбу Вела Вукчевића;

Сава Драговић молбу Филипа Бојића с друштвом;

Радуле Стаматовић молбу Михаила Крчића с друштвом.

Прочитане су такође у изводу предлози посланички:

Мата Павићевића односно пуштања Илије Маргиновића из умоболног затвора;

Мата Павићевића односно доживотне помоћи Чокети Перчевићу; и Мата Грдинића по молби Станојке Влаховића.

Молбе и жалбе упућене су одбору за молбе и жалбе, а предлози одсјецима за надлежне одборе на проучавање.

Прочитан је акт Министра Председника о дану одговора на интерпелацију Милисаве Шаковића с друштвом односно пронесених гласова о продаји Дврсника и Сјенокоса.

Прешло се на дневни ред. На предлог посланика Јакше Поповића 1. тачка замијењена је са другом тачком дневног реда, а то је одговор Министра Иностранних Дјела на интерпелацију Гавра Вуковића с друштвом односно догађаја на Сјенокосу.

Министар Иностранних Дјела Петар Пламенац, одговарајући на ову интерпелацију, излаже ток догађаја на Сјенокосу, изјављујући, да се свима документима утврђује, да Сјенокос припада територији црногорској, те да га је аустријска војска заузела без икакве права, као и без основа и повода датог јо, с наше стране. Тврди, да није било никаквог извињавања с наше стране, као што су донијели неки листови, што све документима утврђује. Изјављује, да ће Краљевска Влада учинити све што до ње стоји, да се ово питање ријешити правилно и у нашу корист.

Послије Министрова говора узели су рјеч интерпеланти војвода Гавро Вуковић и Сава Вулетић, а послје њих Станко Обрадовић, иза чега је Народна Скупштина усвојила за прелаз на дневни ред предлог Вулетићев, који гласи:

„Народна Скупштина тешко осјећа неправду и насиље, што је Црној Гори учинено мучком отмицом Сјенокоса. Народно Представништво одобрава Краљевској Влади досадашње њене кораке

и вјерује, да ће она у овом послу и одсада учинити све, да наша права буду потпуно заштићена, што Народна Скупштина од ње најкатегоричније тражи.“

Послије одмора од 10 минута, прешло се на другу тачку дневног реда: наставак појединачног претреса предлога закона о изменама и допунама у закону о народнијем школама.

Претрес се наставаља код чл. 40., по коме су узели учешћа: Мато Павићевић, изјавилац Михаило Буквић, Никола Вучинић, Мило Драгојевић, Митар Вукчевић, Никола Шкерковић, Министар Просвјете Мирко Мијушковић, потпредседник Гаврило Церовић, Јоко Гојнић, Јанко Тошковић, Иван Брајовић, Никола Јовановић и Филип Добрећић, — послје чега је Скупштина чл. 40. већином гласова усвојила по извјештају одборском.

Сједница је закључена у 1 час послје подне, а идућа заказана за сјутра у 8 часова прије подне с продужењем данашњег несвршеног дневног реда.

Секретар, Председник Нар. Скупштине,
Мато Д. Павићевић. Мило Дожић.

ЗАПИСНИК

XXIX РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 18. фебруара 1914. год.

Председавао

Председник Народне Скупштине,

Мило Дожић

Секретар,

Мато Павићевић

Присутни су били г. г. министри: Лабуд Гојнић, Мирко Мијушковић, Љубомир Бакић и Петар Пламенац.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 8 1/2 часова прије подне с напоменом, да ће се записник прошле сједнице прочитати на идућој сједници.

Прочитан је указ Његова Величанства Краља Господара, којим се овлашћује Министар Просвјете да може поднијети Народној Скупштини на ријешење предлог закона о државним стипендијама.

Читање указа саслушано је стојећи и попраћено са бурним: „Живио Краљ!“

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Маринка Шуковића из Пећи, Максима Павићевића с друштвом с Рсојевића, Радула Калезића с Данилова Града, Василија Ђукића с Брскута, Јова Лубурића из Риђана, Ђока Маркуша из Бериславаца, Митра Марковића из Зете, Николе Ђуковића с Цетиња и Миле Ђуричића из Никшића.

Молбу Максима Павићевића с друштвом узели су за свој предлог посланици Мато Павићевић и Иван Брајовић с друштвом.

Прочитан је такође у изводу предлог посланика Радула Стаматовића по молби Авра Цемовића с друштвом, односно уважења у године службе и времена прослуженог у Турској.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте, а предлог одсјецима за надлежни одбор, — на проучавање.

Прешло се на дневни ред: наставак појединачног претреса предлога закона о изменама и допунама у закону о народнијем школама.

Скупштина је примила по пројекту ове чланке:

чл. 41., — нов,
чл. 43., који је постао 46.,
чл. 47., " " " 50.,
чл. 48., " " " 51.,
чл. 49., " " " 52.,
чл. 50., " " " 53.,
чл. 51., " " " 54.,
чл. 52., " " " 55.,
чл. 53., " " " 56.,
чл. 54., " " " 57.,
чл. 56., " " " 59.,
чл. 57., " " " 60.,
чл. 58., " " " 61.,
чл. 59., " " " 62.,
чл. 60., " " " 63.,
чл. 62., " " " 65.,
чл. 63., " " " 66.,
чл. 64., " " " 67.,
чл. 65., " " " 68.,
чл. 66., " " " 69.,
чл. 67., " " " 70.,
чл. 68., " " " 71.,
чл. 69., " " " 72.,
чл. 70., " " " 73.,
чл. 71., " " " 74.,
чл. 78., 84., 87., 89., 91. и 92. — нови;
чл. 76., који је постао чл. 85.;
чл. 83., " " " 93.;
чл. 88. примљен по пројекту.

Скупштина је примила по извјештају одборском ове чланке:

чл. 42. — нов.
чл. 40. постао чл. 43.,
чл. 41. " " 44.,
чл. 42. " " 45.,
чл. 44. " " 47.,
чл. 45. " " 48.,
чл. 46. " " 49.,
чл. 55. " " 58. с тим, да се ријечи „кад је оставку поднио“ замијењене са ријечима „кад је службу напустио“ по предлогу Илије Мијушковића;
чл. 61., који је постао чл. 64.;

у натпису ријеч „наставнички“ замијењена са ријечју „учитељски“;

чл. 75. и 76. — нови;
чл. 72., који постаје чл. 77.,
чл. 79. — нов;
чл. 73., који постаје чл. 80.,
чл. 74., " " " 81.,
чл. 75., " " " 82.,
чл. 77., " " " 86.,
чл. 83. и 90. — нови.
чл. 79., 80. и 82. су отпали.

Код појединих зак. чланака говорили су: Митар Вукчевић, Министар Мирко Мијушковић, Мато Павићевић, Јанко Тошковић, изјавилац Михаило Буквић, Никола Шкерковић, Никола Јовановић, министар Љубомир Бакић, Илија Мијушковић, Никола Вучинић и Јоко Гојнић.

На коначном гласању закон је једногласно примљен са 41 глас.

Сједница је закључена у 11 часова прије подне, а идућа заказана за сјутра у 8 часова прије подне с дневним редом:

1.) претрес извјештаја одбора за предлогу посланичке;

2.) претрес извјештаја одбора за молбе и жалбе;

3. одговори г. г. Министара на питања посланика Милисаве Николића, Мила Церковића и Мата Павићевића, као и на интерпелацију Милисаве Шаковића.

Секретар, Председник Нар. Скупштине,
Мато Павићевић. Мило Дожић.

ЗАПИСНИК

XXX РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

држане 19. марта 1914. год.

Председавао

Председник Народне Скупштине,

Мило Дожић

Секретар,

Крсто Поповић

Присутни су били г. г. Министри: Лабуд Гојнић, Ристо Поповић, Мирко Мијушковић, Љубомир Бакић и Петар Пламенац.

Сједницу је отворио председник Мило Дожић у 9 часова прије подне.

Прочитани су и без примједбе примљени записници прошле и претпрошле сједнице.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Милана Граовица с Цетиња, Саве Блечића из Пиве, Милована Радојевића из Ускока, Бојине Маријановића из Краља, Алексе и Риста Вукчевића с Цетиња, Николе Милошевића из Плујине, Никаша Рубежанина из Боана, Јована Милатовића из Маргинића, Паве Банићевића с Грахова, Милана Кандића с друштвом са Слатине, Луке Вранића са Шћепан-Поља, Баја Николића с Велимља, Дима Булатовића из Поља, Арсенија Милошевића с друштвом из Мораче, Катарине Ковачевића с Цетиња, Јова Шћеповића с истог мјеста, Стева Јанковића с истог мјеста, Вукосава Вуковића с друштвом из Пиве и Филипа Бјелице с друштвом из Црквице.

Издвојили су за своје предлоге посланичке:

Митар Вукчевић молбу Алексе и Риста Вукчевића, Михаило Буквић молбу Филипа Бјелице; Радоје Радојичић молбу Николе Нилешевића; Никола Бајагић молбу Вукосава Вуковића, и Стево Лопичић молбу Стева Јанковића.

Прочитан је такође у изводу предлог посланика Тома Кажића по молби ђакана Данчевића односно уважења године службе.

Молбе и жалбе упућене су одбору за исте, а предлог одсјецима за надлежни одбор, — на проучавање.

На предлог Сава Вулетића, Скупштина је одлучила, да исти одбор, одређен за проучавање пројекта закона о чиновницима грађанског реда, проучава једновремено и пројект закона о Краљ. Влади и државним надлештвима.

Прешло се на 1. тачку дневног реда: претрес извјештаја одбора за проучавање приједлога посланичких.

Изјавилац је Иван Брајовић.

Одбор је предложио, а Народна Скупштина примила ове одлуке по шљедећим предлозима посланичким:

1) да се предлог посланика Зарија Вуковића с друштвом, односно установе депозита соли и дувана на Андријевици, препоручи Краљевској Влади, да би га имала у виду приликом доношења закона о државним монополима;

2) да се преко предлога посланика Јока Гојнића, односно помоћи сиромасима у храни, пријеђе на дневни ред, јер је већ иста сврха обухваћена ријешењем по приједлогу Радоја Радојичића;

3) да још овог лета отпочне рад на спровођењу воде зване „Бистога“ од Данилова Града до Вељег Брда по предлогу посланика Ивана Брајовића с друштвом, тим прије, што су дотични грађани вољни, да рад сами изврше, а само од државе траже алат, цијеви и инжињера;

4) да се по предлогу посланика Митра Вукчевића, односно подизања болница у Подгорици, Беранима, Никшићу, Пећи и Пљевљима, препоручи Краљевској Влади

да у споразуму са Санитетским Одјељењем одреди како број болница, тако и мјеста, гдје би се исте имале подићи, па да се што прије приступи раду у том правцу;

5) да се предлози посланика Гавра Вуковића с друштвом, односно отварања ниже гимназије у Колашину; посланика Луке Ивовића с друштвом, односно отварања трговачке школе у Бару; посланика Митра Вукчевића односно отварања трговачке школе у Подгорици; и посланика Јована Ђурашковића, односно отварања једне ниже гимназије или стручне школе у Улцињу, сасвим препоруче Краљевској Влади на призрење и извршење, чим се за то укажу боље финансијске прилике;

6) да се молба племена липовског по предлогу посланика Јанка Тошковића, односно градње пута Липово-Вратло, сасвим препоручи Краљевској Влади, ако се племе претходно споразумије о градњи тог пута, а у ком случају би се имало обратити г. Министра Финансија и Грађевина за потребан алат, прах и тељ а што се пак тиче помоћи у храни, остаје се при одлуци, донесеној по предлогу Радоја Радојичића односно помоћи у храни;

7) по предлозима: посланика д-ра Филипа Добрећића с другом, односно градње пута Улцињ-Бривска Гора-Св. Ђорђе; посланика Шпира Глиговића, односно пута Божурово Брдо-Велимље; посланика Крдуна Војводића с друштвом, односно пута Суторман-Цетиње; посланика Саве Драговића, односно градње мостова на ријеци Морачи и Ратњи; посланика Луке Ивовића с друштвом, односно пута Вир-Крајина; и посланика Милисаве Шаковића, односно градње моста на Морачи у простору Крушевац-Ботун; — Народна Скупштина је донијела ову одлуку: да Одељење за Грађевине и Саобраћај што боље, стручно изучи речена питања и да горње приједлоге узме у обзир при грађењу нужних путева, жељезница и мостова;

8) да се по предлогу посланика Митра Вукчевића, односно претварања у општински дом старој војној стани у Подгорици, више ништа не ради, већ пријеђе на дневни ред; и

9) да се предлог посланика Крста Поповића с друштвом, односно помоћи попу Саву Поповићу, упути Краљевској Влади да сагласно чл. 78. Устава поднесе Народној Скупштини предлог, да се материјално поможе обољели свештеник Сава Поповић.

Поводом предлога Јакше Поповића и Радула Стаматовића по молби Љубомира Недића и Ирине Вешовића — односно уважења службе проведене у Старој Србији и Македонији, као и у Краљевини Србији — гдје се одбор није сложио, повела се дискусија о том: да би свима просвјетним радницима и осталим чиновницима, који су раније службовали у новоослободеним крајевима Српства, као мисионери српски, па било од стране Црне Горе или Србије, а данас су наши чиновници — да би свима њима требало признати те године за пензију и повишицу као и осталим чиновницима на старој нашој територији. У овој дискусији учествовали су: Јакша Поповић, Василије Жугић, изјавилац Иван Брајовић и Сава Вулетић, као и Министар Просвјете Мирко Мијушковић, на чији је предлог, у смислу чл. 102. посланика скупштинског, овај предлог упућен њему на проучавање с изјавом, да ће он о том питању поднијети накнадни предлог о уважењу тих година у том случају, ако и Влада Краљевине Србије буде то право признавала нашим мисионерима, тако да се постигне потпун реципроцитет у томе.

Послије одмора, прешло се на 2. тачку дневног реда: претрес извјештаја Одбора за молбе и жалбе. Изјавилац је Сава Радуловић.

Одбор је предложио, да се у смислу чл. 100. т. 3. пословника одбију као ненадлежно поднесене ове молбе и жалбе: Рада Радовића, Милице Газовић, Петра Рачевића, Илије Уљаревића, Љубомира Крисића, Милете Меденице, Рада Радовића, Војина Шошкића с друштвом, Драгише Добрашиновића, Ивана Рашчанина, Илије Стојановића, Мариана Боричића, Илије Вукотића, Крста Вукићевића, Новице Цакића, Мура Ђукића, Крста Поповића, Крста Матановића, Филипа Јанковића, Милице Брновића, Благоја Милошевића, Тома Белоншевића, Милисаве Стожичића, Мила Абрамовића, Мираша Јекнића, Тома Зекковића, Госпаве Пелевића, Вукосава Бојића, Иване Вукмановића, Секуле Дрљевића, Рашка Гарића, Божа Груића, Алексе и Митра Ускоковића, Милића Станичића, Крдуна Ђурашковића, Луке Николића, Шпира Говедарице, Новице Кецојевића, Марице Радовића, Лаза Симоновића, Вучине Кршикане, Пунише Брајовића, Станке Шћепановића, Милисаве Пејовића, Савне Ђуровића, Синђе Никчевића, Рада Баошића, Томице Дедића, Луке Полићевића, Ђока Петровића, Јова Бајовића с друштвом, Мисне Вућића, Перише Шаровића, Милосаве Бабовића, Миливоја Симоновића, Ђуке Радуновића, Велише Рогановића,

Јока Дапчевића с друштвом, Филипа Вукановића, Крстиње Кусовац, Марка Дрићановића, Јагоша Зечевића, Микаша Мићковића, Тана Шаина, Радосава Шћепановића, Митра Никојевића с друштвом, Николе Баћевића, Тома Јововића, Марка Дондића, Пека Тијанића, Мија Чворовића, Радуга Зековића, Сава Стојановића, Милош Илићкић, Сима Крујићкић, Митре Мандића, Баја Бојовића, Милице Перића, Јова Лакоњића, Гаја Миличковића, Вујада Јавагића, Павле Вуксановића, Велише Мијовића, Крста Голубовића, Марије Голубовића, Христине Ђукановића и Тана Михаиловића, Радосава Ивановића, Илије Говедарице, Стојана Гузине, Михаила Башковића с друштвом, Милоша Петровића, Сава Ђукановића и Сима Ивезића, Николе Ђуровића, Петра Лакића, Николе Кулића, Сима Чакића, Луке Средановића и Јованке Глушевића.

Скупштина је примила одборски извјештај по наведеним молбама и жалбама, с тим, што су издвојене за посебно рјешавање ове молбе и жалбе:

Молбе Милисаве Стојинића и Вукосава Бајића по тражењу посланика Јанка Тошковића,

Молбе Рашка Гарића и Томице Дедића по тражењу посланика Јакше Поповића, Молба Љубомира Клисића по тражењу посланика Марка Вукосавовића,

Молба Шпира Говедарице по тражењу посланика Радоја Радојичића,

Молба Тана Шаина по тражењу посланика Николе Бајагића,

Молба Шћепана и Благоја Гргура по тражењу посланика Михаила Буквића,

Молба Рада Радовића по тражењу посланика Станка Обрадовића,

Молба Стојана Гузине по тражењу посланика Мила Церковића,

Молбе Јована Радичевића, Јована Мехмедовића и Пера М. Почека по тражењу Сава П. Вулетућа.

Одбор је предложио, а Скупштина усвојила, да се одложи до рјешења закона о уважењу година писарске службе ове молбе и жалбе: Јанка Кр. Вукановића, Јоша Мартиновића, Петра Краљевића, Матије Кецојевића, Јоша Ш. Мартиновића, Михаила Ашанина, Јевта Пејовића, Стева Кнежевића, Јована Радичевића, Шака Раичевића, Машана Вујовића, Рада Марића, Пера М. Почека, Јована Мемедовића, Радосава Реџића, Ђура Милића, Михаила Пековића и Лазара Пламенца.

Седница је закључена у 1/2 часа послјеподне, а идућа заказана за сјутра у 8 часова прије подне с продужењем данашњег несвршеног дневног реда и додатком:

претрес извјештаја одбора по предлогу закона о монополима; и

претрес извјештаја одбора по предлогу закона о приватним смјестиштима.

Секретар, Председник Нар. Скупштине, Крсто Поповић, Мило Дожић.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вјести

— Њ. В. Краљ вратио се јуче послјеподне са Ријеке на Цетиње.

— Њ. Кр. Вис. Књаз Петар повратио се у недељу на Цетиње са Ријеке.

— Председник Владе, генерал-ађутант, дивизијар, сердар Јанко Вукотић оздравио је и јуче је опет почео да ради на државним пословима.

Цетиње, 22. марта

У сусједној Арбанији дуж граница српских краљевина опет се овијех дана јавио покрет противу реда и мира. Наоружане чете, организоване на земљишту Арбаније, прелазе српску границу са намером да чине кажњива дјела. Према нашој страни такође је запажено кретање, које је очигледан доказ, да је Арбанија још једнако легло нереда и сметња мирноме развијању својих сусјела. То кретање, којим руководе познати бунтовници, наперено је противу нашега спокојства. Оно се не може довести у склад са задатком, који су Велике Силе поставиле кад су створиле Арбанију, наиме, да иста буде гаранција мира на Балкану. Ми смо дужни да се користимо и најенергичнијим мјерама за обезбјеђење реда на нашој граници спрам Арбаније, али смо и у праву тражити да се она и сама, у толико прије што сада има Владаоца и одговорну владу, озбиљно стара да врши своје међународне обавезе.

ТЕЛЕГРАМИ

Стање у Куманову

Биоград, 16. марта,

Пресбирео је овлаштен да категорички демантује вјести стране штампе о разоружавању становништва у кумановском округу. Истине има само у томе што се од времена на вријеме налазе пушке и бомбе, напуштене за вријеме рата. Исто тако је истина да бугарске интриге иду за тим да побуне становништво и да створе пограничне инциденте, али сви ти покушаји остали су до сада безуспјешни. Који пут морало се сузбити неколико усамљених случајева и казнити кривце за нереде, који од Бугарске примају награду мјесто да буду кажњени. На послјетку, Бугари су најмање квалификовани да бране истину у име хуманости. — Биоградски Пресбирео.

Сумњиво кретање Арнауца

Биоград, 16. марта

Велики број Качака који су се окупили на различитим мјестима прешли су преко границе, — тобоже да тргују и да набављају животне намирнице, — и скупили су се у селу Ђњи, подстичући становништво да им се придружи и да се побуну. Том приликом ранили су замијеника окружног начелника и његовог писара. Арнаути сада у оближњим селима воде сличну пропаганду, обећавајући и увјеравајући становништво да ће га међународна комисија присајединити Арбанији или да ће га ставити под турску власт. Послана је српска жандармерија да успостави ред. — Биоградски Пресбирео.

Дјеца Књаза Вилхелма

Драч, 17. марта.

Овамо су стигла дјеца књаза Вилхелма. — Бечки Кор. Биро.

Гувернер Грчке Народне Банке

Атина, 17. марта

Валаоритис, гувернер Народне Банке, утонио се приликом излета код Фалера. — Бечки Кор. Биро.

Говор г. Пашића

Биоград, 18. марта.

Пошто је Скупштина примила буџет Министарства Иностраних Дјела, Г. Н. Пашић, Председник Министарског Савјета и Министар Иностраних Дјела, дао је овом приликом ову изјаву:

Спољна политика владе није промијенила своје гледиште у погледу Арбаније. Положај Арбаније није још у реду и њезина нова влада налази се пред дужношћу да што прије тај положај уреди; у противном случају садашњи арбанашки режим, за који се мисли да је најбољи, сувише ће се компромитовати. Српска политика је вођена жељом да одржи мир на Балкану. Пошто је српски народ радо допринио толике жртве за животне српске интересе, дужност налаже српској влади да очува мир на Балкану. Основица српске политике створена је великим историјским догађајима који су се одиграли на Балкану; створена је вјером у четири државе: Србију, Црну Гору, Грчку и Румунију, које су, удружене солидарношћу, имале да се боре против хегемоније једне државе на Балкану. Српска влада, као и владе ових држава које су потписале Букурешки Мир, вјерују да је тај мир осигуран од сваке повреде. Са том политиком можемо увијек рачунати на помоћ наших савезника и на споразум са Румунијом, пошто су они приправни да заштите стање које је створено букурешким миром. У том правцу српска политика може рачунати на симпатије и на политичку заштиту сваке од ових држава које желе да сачувају садашњи политички положај. Српској поли-

тики је створена дужност да настави да учвршћује и да његује те своје односе и споразуме. Она се мора чувати свега што би могло уздрмати те односе. — Биоградски Пресбирео.

Питање Ловћена

Беч, 18. марта

„Фремденблат“ сазнаје да су вјести новина како су аустро-црногорски преговори односно напуштања Ловћена недавно прекинути, — тим нетачније, пошто преговори у опште нијесу били ни вођени. — Бечки Кор. Биро.

Успостављање реда у призренском округу

Биоград, 18. марта

Призренски округ, подримски срез, очишћен је од арбанашких чета и ред је успостављен. Жандармерија чини потрагу за онима који су се сакрили по сеоским кућама гдје скривају оружје. — Б. Пресбирео.

Нереди у Ирској

Лондон, 18. марта

У Доњем Дому Аскит је објавио оставке министра војног Силиа и генерала Френча и Аварта, што је последица недавних догађаја у Ирској. — Бечки Кор. Биро.

Лондон, 19. марта

У Скупштини се мисли да ће се моћи уредити улстерско питање. — Бечки Кор. Биро.

Француски војни буџет

Париз, 18. марта

Сенат је одобрио предлог закона да се утроши 1800 милиона франка за земалску одбрану. — Бечки Кор. Биро.

Бугарски буџет

Софија, 19. марта.

Буџет је утврђен са 245 милиона лева, за 55 милиона више него прошле године. Војни буџет повишен је за 54 милиона лева. — Бечки Кор. Биро.

Грчка и Епир

Атина, 20. марта.

Грчка влада је ставила на знање великим силама да би желела сазнати мишљење великих сила да ли је сходно да изда одмах наређење за повлачење својих трупа из Епира, прије него што добије одговор на своју ноту од 8 (21) фебруара и док су преговори између арбанашке владе и Зографоса, вође епирских усташа, још у току. — Бечки Кор. Биро.

Пуковник Томсон

Драч, 21. марта.

Књажевим наређењем изјављује се да је изванредна мисија пуковника Томсона као епирског комесара завршена, и стављено му је у дужност вођење кабинета за епирске послове. — Бечки Кор. Биро.

Румунски главни штаб

Букурешт, 21. марта.

Дивизијар генерал Зофта именован је шефом главног штаба. — Бечки Кор. Биро.

Бугарско Собрање.

Софија, 21. марта.

Радославов је отворио изванредно засиједање Собрања. Пријестона бесједа каже да су односи између Бугарске и великих сила добри; са отоманским царством да се развијају у најпријатељскијем смислу; успостављени су односи са свима осталим сусједима и изражава се нада да ће узајамним трудом постати још бољи. Собрање је избрало за председника Вачева, владиноца. — Бечки Кор. Биро.

Нови брзи воз у Србији

Биоград, 21. марта

Јуче у јутро инаугурисан је нови брзи воз друштва великих европских експреса. Међу позваницима

био је г. Пашић, председник владе, и секретар министарства финансија и трговине и представници виших надлештава, затим председник биоградске општине, председник трговачке коморе, виши чиновници са управником Жељезничке Дирекције и представник Експресног Друштва Лемер, главни друштвени надзорник. Гости су пошли у Ниш и тако су инаугурисали нови брзи воз, са вагонима за спавање и рестораном, који ће од сада вршити службу између Биограда и Скопља. За ручком у вагон-ресторану, Лемер је честитао што ће нови експрес повећати српски промет. Г. Пашић је одговорио да ће се овим користити не само Србија него и странци који ће моћи удобније да пропутују читаву Србију. Гости су били свуда одушевљено поздрављени. — Биоградски Пресбирео.

Курди се буне.

Цариград, 22. марта.

Курди су покушали да уђу у Битлис, утврдили се и били изагнати од турских трупа. Молах Селим спасао се код руског консула. — Бечки Кор. Биро.

Устанак у Епиру.

Валона, 22. марта.

Озбиљне вјести непрестано долазе с југа. Према вјеродостојним вјестима, међу бунтовницима налазе се преобучени официри и војници који сачињавају грчке чете и свете батаљоне. Чете располажу са топовима и митраљезима за које се сумња да су грчког поријекла. Усташи напредују према сјеверу преко колоније Лесковика, пљачкајући и рушећи села топовима. — Бечки Кор. Биро.

Усташи нападају на Корицу.

Беч, 22. марта.

„Арбанашка Кореспонденција“ сазнаје да је велика грчка чета, појачана преобученим грчким војницима, напала на Корицу која је у пламену. — Бечки Кор. Биро.

Пред падом Корице

Рим, 22. марта.

„Агенцији Стефани“ јављају из Драча да су Епироти, пошто су се с јуче концентрисали пред Корицом и примили потајно појачања, изненада напали на арнаутске куће у вароши и почели их палити. Холандски мајор Руслер, командант арбанашке жандармерије, ограничио се на одбрану. Усташи су потукли Арнауце. Мајор Руелер је тешко рањен. Пад Корице је у најкраћем року неизбјежан. — Бечки Кор. Биро.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Критске поште. Читамо у Службеном Листу Поштанско-телеграфског Одјељења: Грчка поштанско-телеграфска Управа саопштава: да су, ушљед присаједињења острва Крита Краљевини Грчкој, критске поште спојене с грчким поштама.

Према томе, почевши од 1 марта 1914. ниже означене критске станице вршиће, као и грчке поште, међународну упутничку радњу.

Телеграфске молбе и жалбе. Службени Лист Поштанско-телеграфског Одјељења пише да је, према акту Министарства Финансија: предвиђено само за телеграфске молбе, жалбе и представке, али не и апелације.

Молбе и жалбе упућене Њ. В. Краљу и Народној Скупштини неће се таксирати. Све молбе, жалбе и представке телеграфским путем уопште, морају се таксирати са пернера 1-20 за једно лице, а ако се више лица потписују, у том случају, онолико пута има се платити горе речена такса, колико има потписника.

Испорука „Гласа Црногорца“ и „Вјесника“. Службени Лист Поштанско-телеграфског Одјељења јавља да је поменуто одјељење упутило овај распис поштанским станицама:

У потоне вријеме, нагло су учестале жалбе, да се веома неуредно врши експедиција и испорука „Гласа Црногорца“ и „Вјесника“ те и осталих новина! Такве се неуредности из поштанске службе

неминовно најхитнијим и најпречим начином морају отклонити, те се овјем најстрожије наређује свим старјешинама станица, да одмах и стално обраћају и тој важној грани поштанске службе најозбиљнију пажњу, и над одговорним органима воде строгу контролу, јер, у противном случају, и они ће за сваку неуредност бити строго по закону кажњени.

Телеграфске таксе за Русију, Бугарску, Грчку и Турску. Посљедњи број

службеног Лхета поштанско-телеграфског Одјелјења јавља:

Правцем преко Србије наплаћиваће се ове телеграфске таксе од сваке ријечи: за Русију: правцем Србија—Румунија 41½ пару; правцем Србија—Бугарска, кабл Варна—Севастопол 46½ пара.

За Бугарску 15 пара, а за Грчку 15½ пара. Поред ове таксе, наплаћиваће се по једна ријеч више на сваки телеграм.

За Турску се, до друге наредбе, имају наплаћивати телеграфске таксе преко Трста—Крфа (via Trieste-Corfu), на сваку ријеч 46½ пара; а преко Румуније (Костанце) (via Roumanie-Constantza) на сваку ријеч по 51½ пару.

Преко тога, наплаћује се једна ријеч више, као и за остале земље.

Читаоница на Горанску. Отворена је читаоница на Горанску у Пиви. На главној скупштини изабрано је часништво и конституисано.

Прилози за гимназију у Беранима. Одбору за подизање гимназиске зграде у Беранима приложили су добровољне прилоге ова господи: Коста М. Костић в.д. управ. гим. перпера 50; Браћа Спасићи трговци с Цетиња пер. 20; Миха Доманчић, наставник пер. 15; Иво Ипшић, наставник пер. 10; Афиз Рамусовић, учитељ пер. 10.

Приложницима одбор изјављује топлу благодарност.

Угледан примјер. Једанаестогодишњи син Саво команд. Спасоја и Крстиње Булајића, ученик IV. разреда основне школе у Вилусима 13. фебруара ове год. испустио је своју анђeosку душу.

Његови родитељи, да би сачували што трајнију успомену свог премилог синчића, уписали су га за члана добротвора „Фонда“ сиромашних ђака вилушке школе, положивши у готову перп. 50.

Приложницима Одбор поменуте школе најтоплије захваљује.

Прилог Одбору за помоћ сиромашним породицама војних обвезника. Одбор за помоћ сиромашним породицама војних обвезника примио је преко свога предсједника г. Мића Баровића један чек од франака 1296 87, коју своту приложи за нашу сирочад Српски Народни Дом у San Francisco, Cal.

Овај одбор на горњем прилогу племенитим дародавцима најсрдачније благодари.

Шујо П. Бабић. 21. фебруара о. г. преселио се у вјечност један од старих Бјелопавлића, а храбрих бораца и четника Шујо П. Бабић. Покојник је још у раној својој младости почео четовати по Херцеговини, са харамбашама војводом Илијом и попом Луком Јововићем и неким четницима из Бјелопавлића, а свуда се храбро и јуначки показивао.

Покојник је учествовао у бојевима у Дуги и Голији, гдје се рањивао и турске главе сјекао. А тако исто учествовао је у бојевима 1876 до 1878 год. као на Маљту, Гореву, Мартинићима, Јеленку, Расеној Главици, Тријепчу, Фундини, Коловозу и многим другим бојевима.

Његова јуначка прса китила су сва војничка одличја. Покојник је био, како у рату тако и у миру свуда поштован у друштву. Кад се Његово Краљ. Височанство Насљедник родио, у знак особитог весеља које је том приликом било у Пријестоници, Његово Величанство Краљ Господар дао му је и барјак пред Црногорцима те је носио.

Покојник је сахрањен 21. фебруара о. год. пред храмом св. Луке на Гостиље у присуству многобројног народа.

Фонд основне школе у Вилусима. Пишу нам из Вилуса:

Благодарећи братском одзиву приложника, особито племенитих Срба Требињана, овај је фонд за два мјесеца постигао суму од перп. 1707.20.

Послије објављених прилога и приложника у 14. бр. „Гласа Црногорца“, фонду приложише још ова г. г.:

Тодор Перовић посједник из Требиња добротворни прилог од перп. 50.; ком. Сава Ковачевић нар. посланик перп. 10 (прије перп. 20). Исти је скупио на Цетињу прилоге које дадоше ова г. г.: по перп. 5: бригад. Машан Божовић, Нико Пејановић и Павле Вујисић (вир. посланици); — свешт. Шпиро Глиговић, проф. Михаило Буквић, свешт. Крсто Поповић, посједн. Мило Драгојевић, трг. Симо Мариф. Предсј. Обл. Суда у пенс. Саво Радуловић, инжињер Василије Жугић, посј. Вуко Кривокапић, упр. цар. Саво Кривокапић, Мин. Правде Љубо Бакић, учит. Радоје Радојичић, Предсј. Обл. Суда Крсто Јаблан, учит. Јакша Поповић, Мин. Просв. Мирко Миљковић, барј. Јован Радојевић, посј. Богдан Вукотић (нар.

посланици). Такође приложише по перпера 5 још ова г. г.: Д-р Зарубица, рефер. Јован Кешелевић, упр. цар. Томо Поповић, књијар Рајнвјан и гостионичар Лука Лазовић.

По перп. 3: гост. Неђељко Мандић; по перп. 2: учитељи: Јанко Тошковић и Иван Брајовић (нар. посланици) и професор Иво Пап; по перп. 1: учитељи Бошко Думовић и Никола Јовановић нар. посланик.

Послаше из Билеће: перп. 10 Новица Капор; по перп. 5: прото Ђорђе Периновић, Михаило Попара и Васо Вујичић с Долова; по перп. 1: Ђ. Вулетић и М. Дувнак.

Одбор овим путем изјављује прилагачима своју срдачну благодарност, а тако и г. Ковачевићу на заузимању око скупљања прилога.

Званични огласи

Објава

У недјељу 20. априла ове године Министарство војно ће путем јавне лицитације набавити три хиљаде гвоздених постеља (кавалета).

Лицитација ће се означенога дана одржати у канцеларији Админ. одсјека Мин. војног од 9—11 сати прије подне.

Лицитанти црногорски држављани морају унапријед поднијети комисији за лицитацију, као кауцију у готовом три хиљаде перпера, а страни држављани два пута више. Црногорски држављани могу готов новац замијенити и са непокретним имањем у вриједности два пута више, него што је означено за готов новац. Имање мора бити слободно од дуга и као такво судом овјерено.

Квалитет постеља и подробнији услови могу се видјети у канцеларији означеног Одсјека за вријеме канцеларијских часова од 25. марта до на дан лицитације.

Министарство задржава право, да постеље не уступи, ако цијена не буде задовољавајућа.

Број Р. 2006. О. 1143. Из канцеларије Админ. одсјека Кр. Мин. војног, 14. марта 1914. год., Цетиње. 2,4

Објава

На дан 8. априла ове године Министарство војно ће одржати јавну лицитацију за дрва, потребна за Команду дивизије у Подгорици.

Лицитација ће се означенога дана одржати у канцеларији дотичне команде од 9—11 сати прије подне.

Лицитанти су дужни унапријед положити у готовом хиљаду перпера или у непокретном имању дупло више. Имање мора, да је слободно од ма каквог дуга и као такво судом овјерено.

Ко не поднесе означену кауцију, нема право лицитирати.

Министарство има право, да не уступи лифероване ни понудиоцу најниже цијене, ако ова за Министарство не буде повољна.

Детаљни услови и обавјештења могу се видјети у канцеларији команде сваког дана за вријеме канцеларијских часова од 20. ов. мјесеца до дана лицитације.

Број Р. 1948. О. 1113. Из канцеларије Админ. одсјека Кр. Министарства војног 13. марта 1914. год., Цетиње. 2,4

Свима Акционарским и Осигуравајућим Друштвима у Краљевини Црној Гори.

У вези чл. 45. тач. 1. Правила за извршење закона о таксама готов је:

Таксени Регистар

Цијена 12 перпера.

и може се добити код ове Управе, а коме је наручити може исти наручити преко књијара у земљи.

Према ријешењу Краљ. Министарства финансија и грађевина од 7. марта т. год., број 2068., позивају се заинтересовани да Таксени Регистар набаве, јер су у исти обавезни уводити таксу почев од 1. априла ов. год.

Број 201. Из канцеларије Управе Државне Штампариие, 15. марта 1914., Цетиње.

ЧИТАНКА

за I. разред основних школа

оштампана је и може се добити код свих књијара у Краљ. Црној Гори.

Број 202. Из канцеларије Управе Државне Штампариие, 15. марта 1914., Цетиње.

Објава

На дан 8. априла ов. год од 9—11 сати прије подне Министарство војно ће одржати оферталну лицитацију за набавку 4000 (четири хиљаде) пари цреваља.

Моделе цреваља и писмене понуде треба поднијети најдаље до 8 сати прије подне означеног дана.

Понуда мора бити у запечаћеној куверти, а модели у запечаћеној кутији, а адресу треба написати и на куверти и на кутији и то:

Краљ. Министарству Војном

— Комисији за лицитацију цреваља —
Цетиње.

На обратной страни коверте треба написати:

ПОНУДА

Н. Н.

за 4000 пари цреваља.

А на обратной страни пакета:

МОДЕЛ

Н. Н.

за 4000 пари цреваља.

Понуде морају бити снадбјевене таксеним маркама од по три (3) перпера (види члан 47. тачка 11 закона о таксама.)

Црногорски држављани полажу кауцију од перпера 5000 (пет хиљада), а страни два пута више. Кауција се полаже у којем било новчаном заводу у земљи и од истог се поднесе акт (признаница) да је ову суму уложио, или да за понудиоца завод јемчи за оволику суму.

На свакојему моделу, који се подноси треба написати број и адресу своје фирме, а у понуди написати исти број модела са цијеном.

Цијена мора бити у понуди написана, бројевима и словима и ове се цијене рачунају и односе према условима означенима у овој објави и условима уговора.

Ако на писменој понуди није оштампана фирма и тачна адреса исте, то се мора написати, а поред овога јасно се мора потписати својеручно и власник или управитељ, односно директор фирме.

Понуде морају бити писане на српском језику.

Ко све преднаведено не испуни његове се понуде неће узимати у обзир, а неће се узимати у обзир ни телеграфске понуде па ма кад оне биле упућене.

Комисија ће при прегледу оферата и модела учињети избор само од оних, који модел буде од материјала првог квалитета и израде а најповољније цијене и ако цијена и модел буду задовољавали и услове Министарства.

Понудилац чији се модел прими извјеште се писмено или брзојавно, како ће извјеште примити до 10 априла у вече — а осталима ће се повратити поднесене кауције и модели, а кауцију понудиоца чија се понуда прими остаје у банку на расположење Министарства.

Израда цреваља има бити у три размјере и то на калупима размјере од 28, 29 и 30 сантиметара.

На калупу размјере од 28 савтјетара пари 1000.
" " " " 29 " " 2000.
" " " " 30 " " 1000.

Ниједан модел не може бити изабрат, који не буде од материјала првог квалитета, а нарочито вокета и гропон. Гропон мора бити од волујске коже.

Лиферант односно подузичач има предати 2.000 пари до 15 маја а друге 2.000 пари до 15. јуна ов. год.*) а предају врши у Војном Стану на Цетиње и сноси све трошкове до часа пријема цреваља од стране комисије т. цијена се разумије франко магазин Цетиње.

Ако на одређени рок лиферант не предаде сву количину цреваља губи уложену кауцију и право лиферованја, т. ј. ова партија остаје за њега, а Министарство узима у своју корист уложену кауцију и заказује нову лицитацију за цревље. А ако увиди Министарство може примит лиферанту ову партију цреваља по уговору, али истом узима кауцију.

Пријем цреваља вршиће се комисијским прегледом, према примјеном (усвојеном) моделу и који год пар не одговара моделу неће се примити, него оставити лиферанту за његов рачун, а у који се пар посумња било за материјал било за израду распориће се, па ако не одговара моделу остаје на штету подузичача, а ако одговара прима се на рачун Министарства.

Ако непримљена количина пари цреваља износи до 8% од погођене количине Министарство ће узети кауцију подузичачеву да помоћу ње набави они број, који је мање предат од 4000 пари, а ако непримљена количина буде виша од 8%, то ће се узети подузичачу уложена кауција и примиће се онај број, који одговара моделу, али се неће исплаћивати, док Министарство не набави онај број,

*) ИСПРАВКА. — У првом броју погрешно је оштампано: „свих 4000 пари до 15. маја“ — што се овим исправља.

који је мање предат од 4000 пари, како ће од рачуна подузичачева, у колико не може са кауцијом, Министарство исплатити купљену количину цреваља и расходе, који са овим буду скопчани. А Министарство цревље набавља по којој било цијени, како ће их у што краћем року набавити.

Преглед и пријем цреваља вршиће се у року од пет дана, од када цревље стигну на одређеном мјесту за пријем.

Исплату цреваља Министарство ће извршити у року од 30 дана од дана прегледа и пријема комисије и то ону количину, коју комисија прими као добру. Ако одбачена количина не пријеђе 8%, а у противном, као што је раније речено.

Поред трошкова, које подузичач сноси док цревље у магазину преда, обавезан је платити таксе према закону о таксама и све општинске и др. дажбине, које су са овим скопчане т. ј. једино се ослобођава од царине.

Лиферант сноси трошкове око потврде уговора у суду. Уговор ће се са подузичачем закључити на основу ове објаве и према одобрене цијене и то у року од 10 дана од дана лицитације.

Детаљнија обавјештења могу се добити у канцеларији Административног Одсјека Министарства Војног усмено, а тако и писмено и брзојавно од 10. овог мјесеца, па до 7. априла ов. године.

Број Р. 1747. О. 1002. Из канцеларије Админ. одсјека, Краљ. Министарства Војног, 6. марта 1914. Цетиње. 3,5

Објава

На основу ријешења Господина Министра Финансија и Грађевина, број 353., од 7. фебруара ове године, Монополски Одсјек Пореско-Царинске Управе одржаће 27. априла 1914 године, по ст. к., од 9—11 сати прије подне у својој канцеларији јавну лицитацију за набавку цигар-папира за државни монопол Краљевине Црне Горе, а за 1915., 1916. и 1917. годину.

Прије лицитације, лицитанти полажу кауцију од 7500 (седам хиљада пет стотина) перпера, у готову или у хартијама од вриједности.

Услови и мустре за ову набавку могу се видјети за вријеме канцеларијских часова у канцеларији потписаног Одсјека.

Пореско-Царинска управа задржава себи право, да не уступи ову набавку, ако јој понуђена цијена не буде повољна.

Број 1232. Из канцеларије Монополског Одсјека Пореско-Царинске Управе, 8. фебруара 1914., Цетиње. 8,10

AVIS

Vu la décision de Monsieur le Ministre des Finances et des Travaux Publics en date du 7 février a. c. № 353, la Section de l'Administration du Fisc et des Douanes procédera, dans ses bureaux, par la voie d'adjudication publique, le 27 avril 1914 (vieux style), de 9 à 11 heures du matin, à l'attribution de la fourniture de papier à cigarettes pour le Monopole d'Etat du Royaume de Monténégro, durant la période de 1915, 1916 et 1917.

Avant qu'il serait procédé à l'adjudication, les adjudicateurs doivent déposer un cautionnement de 7500 (sept mille cinq cents) Perpers au comptant ou en titres de valeur.

Les conditions avec les échantillons pour cette fourniture peuvent être consultées aux bureaux de la Section soussignée, aux heures de bureau.

L'Administration du Fisc et des Douanes se réserve le droit de ne pas attribuer cette fourniture, si le prix offert ne lui convient pas.

№ 1232. La Section de l'Administration du Fisc et des Douanes, le 8 février 1914, à Cettigné. 8,10

Објава

У дане 23., 24. и 25. марта о. г. одржаће се јавна лицитација за пренос поште поштоношом на линијама: Беране—Андријевица, Беране—Бјелополје и Беране—Рожај и то овако:

23. марта станице *беранска* и *андријевицка* држаће у својим канцеларијама лицитацију од 9—12 сати пр. подне за *свакодневни* пренос поште између истих т. ј. да једног дана поштоноша полази из Андријевице за Беране, а другог дана из Берана за Андријевицу и т. д.:

24. марта станице *беранска* и *бјелополска* држаће у својим канцеларијама лицитацију од 9—12 сати пр. подне за пренос поште три пута неђељно између истих; и

25. марта станице *беранска* и *рожајска* држаће у својим канцеларијама лицитацију од 9—12 сати пр. подне за пренос поште три пута неђељно између истих.

Ближа обавјештења могу се добити код поменутих станица прије, а и на сами дан лицитације.

Број 3297. Из поштанско телеграфског одјелјења Министарства унутрашњих дјела, 3. марта 1914 год. на Цетињу. 3,5

ОБЈАВА

На дан 29. априла 1914. год., по старом календару, од 10—12 сати прије подна при Краљ. Министарству војном одржаће се јавна лицитација за израду 80—90 000 комада медаља-ратних споменица заједно са припадајућим им пантљикама.

Нацрт медаља и пантљика може се видјети сваки дан у канцеларији Министарства војног, соба број 53.

Метал и величина као код медаље споменице педесетогодишње владавине Њ. В. Краља Господара. Каквоћа пантљика као примјерак приложен уз нацрте.

Дан прије лицитације лицитанти су дужни положити кауцију од 4000 перпера у готовом новцу или у хартијама од вредности или у непокретности од два пута толике вредности.

Предаја медаља Кр. Министарству војном на Цетињу до 6. августа 1914. год., по ст. кал. Предаја се може вршити по партијама од по 5—10 000 комада.

Брзина израде узеће се у обзир при лицитацији.

Подузимач се ослобођава увозних такса и царине.

Заинтересовани треба да поднесу свој модел, израђен према горепоменутом нацрту.

Министарство војно, узевши у обзир цијене и каквоћу израде поднесених модела, према једном од којих ће се медаље израдити, као год и брзину израде самих медаља, у току од 48 сата ријешиће, којему од лицитаната да повјери израду споменица; али Министарство задржава себи право, да одбије и најповољнију понуду на лицитацији, ако ова не буде пријемљива.

Број Р. 1913. број к. 248. Из Краљ. Министарства војног, 15. марта 1914. год. Цетиње.

AVIS

Le Ministère Royal de la Guerre met en adjudication la frappe de 80—90.000 médailles commémoratives de guerre avec rubans. L'adjudication aura lieu aux bureaux du Ministère le 29. Avril v. s. 1914. de 10. à heures du matin.

Le dessin de la médaille, ainsi que le modèle du ruban peuvent être vus chaque jour au Ministère de la Guerre, bureau No 53.

Le métal et la grandeur de la médaille doivent être analogues à ceux de la médaille commémorative du cinquantenaire du règne de Sa Majesté le Roi. La qualité du ruban d'après l'échantillon présenté avec le dessin.

Les soumissionnaires sont tenus de déposer, un jour avant la clôture de l'adjudication, une caution de 4000 perpers en espèces et en papiers de valeur ou en meubles d'une double valeur.

La remise des médailles au Ministère de la Guerre doit se faire jusqu'au 6. Août 1914. v. s. par parties de 5—10.000 pièces.

La rapidité de l'exécution sera prise en considération lors de l'adjudication. Le fournisseur sera exempté de toutes taxes douanières et autres.

Les soumissionnaires auront aussi à soumettre leurs modèles exécutés conformément au dessin arrêté. L'adjudication aura lieu en base de ces modèles.

Le Ministère de la Guerre décidera dans le délai de 48 heures auquel des adjudicateurs sera confiée la commande, en prenant en considération les prix, la qualité de l'exécution des modèles soumis et la rapidité de la livraison des médailles. Le Ministère se réserve le droit de refuser même l'offre la plus avantageuse, si elle n'est pas jugée favorable.

No 1913/248. Ministère Royal de la Guerre. Cettigné, le 15. Mars 1914. 2,2

Објава

У недјељу 23. марта ов. год. од 9—11 сати прије подне Министарство војно ће путем јавне лицитације давати под закуп набавку свих знакова официрске униформе и др. потребних ствари за исте.

Ко жели лицитирати нека се означеног дана пријави у канцеларији Административног Одсјека Краљ. Министарства Војног најдаље до 9 сати кад и отпочиње лицитација.

Лицитанти црногорски држављани морају поднијети кауцију у готовом новцу пет хиљада перпера, а страни држављани дупло већу.

Црногорски држављани могу новац замијенити и непокретним имањем за полу већу вриједност. Кауција у непокретном имању има бити судом овјерена, да сврху ње нема ничијег дуга, а да је означена вриједност истинита.

Ко преднаведено не поднесе нема право лицитирати.

Пошто Министарство војно неће у будуће вршити никакве набавке преднаведеног, то ће закупник морати у свом магазину (радњи) имати увијек потребну

количину од свих артикала, који се буду потраживали, а што ће се прецизно одредити уговором, који се склопи са подузимачем. Овдје спада и сва набавка штофова, а што се тиче израде одијела, то не улази у уговор, него ће бити слободно занатлијама, да израђују, ко год хоће, али таквима неће никакве обавезе давати се од стране Министарства, а ако тај занатлија буде подузимач за набавку горњег, то ће и израда одијела ући у уговор.

Уговор и услови могу се видјети сваког радног дана у реченој канцеларији, починући од 15. ов. мјесеца, па до дана лицитације.

Снабдијевање ће подузимач бити обавезан вршити почињући од 15. маја ове године.

Број Р. 1746. О. 1001. Из канцеларије Административног Одсјека Краљ. Министарства Војног, 6. марта 1914., Цетиње. 3,3

Објава

У недјељу 13. априла ове године Мин. војно ће давати путем јавне лицитације израду опанака, потребних за војску течајем ове године.

Лицитација ће се означеног дана одржати у канцеларији команде Дивизије у Подгорици од 9—11 сати прије подне.

Лицитанти црногорски држављани имају положити у готовом пет стотина перпера као кауцију, а страни хиљаду перпера, иначе немају право лицитирати.

Министарство ће уступити израду понудиоцу најповољније цијене, ако цијена задовољава Министарство.

Услови и нужна обавјештења могу се добити у канцеларији команде за вријеме канцеларијских часова од 20. ов. мјесеца до дана лицитације.

Број Р. 2005. О. 1142. Из канцеларије Админ. Одсјека Кр. Министарства Војног 13. марта 1914. год., Цетиње. 2,4

Службени огласи

Позив

Са којим се позива Љуба Ивановић, родом из Берана, сада непознатог пребивања, да се у року за тридесет и један дан од дана публикације овог позива јави лично овој канцеларији ради пресуде по бракоразводној тужби, коју је поднијела његова супруга Миросава рођена Спаљевић, у противном пресуда ће се изрећи у осуству гореименованог Љуба.

КБр. 150. Из канцеларије св. Митрополије Пећке, 10. фебруара 1914 г., Пећ. п. п. бр. 136, 2,3

ОБЈАВА

На основу рјешења овог Суда, од 5. марта 1914 г., број горњи, — а обзиром на ратне прилике, што се повјертели прездужене масе Луке Милова Мартиновића с браћом из Бајица, нијесу могли пријавити суду до 1. октобра 1912 г., то се поново чини објава о отварању стјечаја над имовином Мартиновића и објављује се свима и свакоме кога се тиче, да је отворено стечиште над цијелом покретном и непокретном имовином прездуженог Мартиновића с браћом му, те се позива сваки, који би ма по ком праву имао што тражити од Мартиновића, да се најдаље до 1. маја ове године са својим потраживањима и доказима за иста пријави овом Суду. У противном последије тога дана пријаве неће се узети у обзир.

Број 890. IV—1912—616. Из канцеларије Краљ. Обл. Суда, 6. марта 1914 г. Цетиње. бр. 152, 2,3

ОБЈАВА

Објављује се свима онима, који су своје сатове дали на поврвкку Голубу Перовићу из Грахова, да исте, у року од једног мјесеца дана, откупе, јер ће се у противном случају, изнијети на јавну продају, за наплату трошкова учињених око истих.

Број 52. IV—1913—156. Цетиње, 13. марта 1914.

— Краљ. Обласни Суд, — бр. 166, 2,3 Предсједник, Г. М. Церовић.

Приватни огласи

ОГЛАС

Прва Никшићска Штедионица у никшићу

намјерава да на своме имању у Никшићу подигне једну нову грађевину за канцеларије и друге потребе.

За тај циљ одржаће штедионичка управа у садањој својој канцеларији

ОФЕРТАЛНУ ЛИЦИТАЦИЈУ

на дан 20. априла о. г.

Сваки предузимач, који жели учествовати у овој лицитацији, дужан је предходно положити кауцију у износу 8000 (осам хиљада) перпера у готову новцу или папирима од вриједности.

Кауција повратиће се истог дана свима предузимачима, а задржаће се само ономе, који предложи најповољнију понуду по штедионицу.

Оферте ће се реченог дана у четири часа по подне отворити у присуству предузимача.

У офертима ваља предузимачи споменути, да су им познати планови, предрачун и услови.

Ако би двије најниже понуде биле случајно једнаке, онда ће слједећег дана између та два понуђача наступити усмено малонадавање.

Управа штедионице задржава себи право поновног сазива оферталне лицитације, у случају не конвенирања појединих понуда.

Планови, предрачуни и остали услови могу се видјети сваког радног дана од 9 до 12 сати прије подне у штед. локалу, гдје им стоје и остала потребна објашњења на расположењу.

П. п. бр. 156, 2,3

УПРАВА ШТЕДИОНИЦЕ.

ЦРНОГОРСКА БАНКА НА ЦЕТИЊУ.

Осма редовна Главна Скупштина акционара Црногорске Банке одржаће се на дан 25. марта 1914., у 9 часова прије подне, у просторијама банчиним, са овим

ДНЕВНИМ РЕДОМ:

- 1) Избор перовође за вођење скупштинског записника;
- 2) Избор двојице акционара за овјеровање скупштинског записника;
- 3) Избор тројице акционара за бројење гласова;
- 4) Извјештај Управног Одбора о раду, полагање рачуна за 1913. и приједлог за подјелу чистог добитка;
- 5) Извјештај Надзорног Одбора;
- 6) Одобрење биланса и давање разрјешнице управном и надзорном одбору на рад у 1913.;
- 7) Избор три члана за управни одбор;
- 8) Избор пет чланова за надзорни одбор.

Напомена: ко од акционара жели да учествује на главну скупштину, дужан је по члану 36. банчиних статута да депонује своје акције на један дан прије састанка скупштине и то: на Цетињу на благајни Црногорске Банке и код њених филијала и заступништава: у Подгорици, Колашину, Скадру, Бару, Улцињу, Ријеци, Даниловом граду и Његушима, а на осам дана раније код банчиних повјереника: Српске Банке у Загребу и филијале у Будим-пешти, Привилеговане Народне Банке у Биограду, Дубровачке Трговачке Банке у Дубровнику и Српске Бокешке Штедионице у Котору.

Цетиње, 6. марта 1914.

П. п. бр. 138, 3,3

УПРАВА.

Објава

Општинска управа издаје путем јавне лицитације под најам кућу у катунској улици број 35., коју је завјештао цетињској сиротињи блаженопочивши митрополит Висарион.

Лицитација ће се одржати у канцеларији општинске управе 13. априла ове године у 9 сати прије подне, а уступиће се понудиоцу највеће цијене, ако цијена буде повољна.

Најам куће почиње од 1. септембра 1914 год.

Број 327. Из канцеларије општинске управе, 3 марта 1914., Цетиње. Р. 80, бр. 130, 3,3

НА ЗНАЊЕ

Из Бара у Цариград стиже се за 4 дана са паробродима: Талијанског Друштва Поморске Службе тако звано Societa Italiana di Servizi Marittimi. Из Бара се креће сриједом у 2 сата из јутра а стиже се у Цариград у суботу исте недјеље у 5 сати по подне.

Цијене су умјерене, — пруга је Бар—Драч—Бриндизи са прекрцавањем у веће пароброде који продужују за Крф, Патрасо, Пирео, Цариград.

Исто Друштво превози за Солун, Смирну, Александрију, Триполитанију са великим паробродима и великом удобношћу.

Потребни податци добијају се на адресу реченог Друштва, које у Бару заступа

Бар, 10. марта 1914.

бр. 165, 2,3

Анрија Прела.

ФОТОГРАФИ

Искусан вјештак израђује врло брижљиво и тачно увеличавање фотографија. Услови: величина 32×40 за франака 7. — 40×50 за фр. 10. — 50×65 за фр. 15. За веће поруџине даје се рабат. Atelier Gibelli, 52 rue S. Basilio, Rome (Italie). бр. 178, 1,1

ОБЈАВА

Управа Општине вар. Подгорице, намјерава увести електрично освјетљење, било на водену снагу, било на калоричне motore.

Електричној централи биће задатак, да освјетљава све улице Подгорице — старе и нове вароши — а да може и приватним издавати струју за освјетљавање те и снагу у индустријске сврхе.

Заинтересоване стручне фирме позивају се овјем, да поднесу Општини своје понуде у затвореној конверти најдаље до 1. маја 1914. год., по старом.

За израду закључиће се уговор са оном фирмом, која буде поднијела најсолиднију понуду без обзира на најнижу цијену.

План вароши као и остале податке даје Управа Општине.

Број 463. Из канцеларије Управе Општине вар. Подгорице, 23. фебруара 1914., Подгорица. Р. 103, бр. 120, 4,5

AVIS

La municipalité de la ville de Podgoritz (Monténégro) a l'intention d'établir l'éclairage électrique dans cette ville, soit au moyen de la force hydrique soit au moyen des moteurs électriques.

La centrale devra éclairer toutes les rues de l'ancienne de la nouvelle ville de Podgoritz, en même temps elle devra pouvoir desservir, en cas de besoin, les locaux industriels.

Les Intéressés sont appelés à faire leur offre écrite à la dite municipalité jusqu'au 1 Mai 1914 (v. s.)

La municipalité acceptera le contract de la compagnie qui offrira les meilleures conditions sans égard au prix et présentera le plan et les autres détails nécessaires de la ville.

N° 463. Chancellerie de la municipalité de la ville de Podgoritz, le 23/II 1914 (v. s.), Podgoritz (Monténégro). Р. 128, бр. 120, 4,5

ОБЈАВА

На дан 14. фебруара 1914 год., основана је Прва додошко-жабљачка земљорадничка задруга, а на дан 24. фебруара ов. год., њих 66 задругара потписали су правила. Задругино је сједиште у Додошима. Задруга ће предузимати набавке за земљорадничку задругу. Задруга ће трајати у року за пет година.

Чланови Управног одбора: Пеко Ђ. Ражнатовић тежак, Бајо П. Јовићевић тежак, Саво М. Газивоца тежак, Ђуро Ј. Јовићевић тежак, из Додоша.

Број 4. задр. регистра.

У Додошима, 26. фебруара 1914 год.

Предсједник Управног Одбора, Прве додошко-жабљачке земљор. Задруге, бр. 171, 1,1 **Перо М. Ражнатовић.**

СТЈЕЧАЈ

Према ријешењу општинске управе и одбора од 18. дец. 1913 год. општини града Пећи, потребан је лекар, који ће вршити дужност општинског љекара у реону општине пећске; годишња плата до пет хиљада (5.000) перпера.

Кандидат мора да је свршио медицински факултет, на неком од признатих европских универзитета.

Првијенство имају они, који су већ дуже вријеме били на пракси, а особито хирургји, а по том они, који говоре српским језиком.

Молбе са потребним документима треба слати управи општине пећске.

За ближа обавјештења обратити се овој управи. Пријаве се примају до 15. априла тек. год.

Број 143. Из канцеларије општинске управе у Пећи, 16. јануара 1914 год.

Предсједник, Р. 116, бр. 102, 2,3 **МАРКО ЦВЕТКОВИЋ.**

ОГЛАС СВИМ ФИРМАМА. Пошто наша земљорадничка задруга поставља и даље свој рад, то је истог потребна већа количина разног пољопривредног алата, робе, разних артикала и свега онога, што је потребно земљораднику, те се овим позивају фирме, које желе с нама ступити у трговински однос, нека нам изволе послати каталоге разних својих стоваришта. Дражевина (љешанска нахија), 10. марта 1914 г. Прва Дражевинска Земљорадничка Задруга.

Важно за виноградаре

Набавио сам правих француских прскалица

„Vermorel“

а држим и разне талијанске пумпе са потребним прибором за једну и другу врсту т. ј. гуме и друге ситнице.

Задругама дајем велики попуст. Набавио сам у великим количинама плавог (коњског) камена најбољег квалитета.

ЗА ГРАЂЕВИНАРЕ

имам најбољег цимента Портланд и разне гвожђарије.

Чувеног Берског вина и првијенца

продајем и на мање количине. Најбољи квалитет. Цијене умјерене.

Све горње гарантирам, да је првокласна роба.

Свој Своме

Мјешовита Трговина, **Стевана Перовића** Подгорица. п. п. бр. 107, 5,12

Официрске чизме

Од најбољег американ. шеврона и француског ђона израђујем. Највећа конкуренција. Споштовањем:

Стеван Перовић Подгорица. п. п. бр. 107, 5,5

ПОДГОРИЧКА БАНКА У ПОДГОРИЦИ

АКТИВА

Рачун изравнања да дан 31. децембра 1913. године.

ПАСИВА

Благајна: готовина	42.098.70		Уилаћена главница	600.000	—
страни новац	1.145.84	43.244	Резервни фонд	119.792	54
Мјенице		1.165.556	Улози на штедњу	382.775	57
Зјмови на залоге		8.438	Текући рачуни: страни	464.724.55	
Текући рачуни: страни	52.825.07		домаћи	61.121.30	525.845
домаћи	352.511.33	405.336	Привремени рачуни		20.419
Вриједност. папири		25.335	Ресконт		36.000
Намјештај и прибор		3.333	Пошиљаоци најлата		112.640
Најлате		112.640	Полагачи залога и депо-а		2.730.073
Залогe по мјеничним зјмовима		2.730.073	Нејодинута дивиденда		3.036
и депо			Добит за год. 1912.		46.683
Преносни рачуни:			Тантијема за год. 1912.		2.979
Ненаплаћена камата	136.360.38		Преносни рачуни:		
У напријед плаћена станарина	140.—		у напријед плаћена камата:	2.686.39	
Неупотребљиване тисканице	500.—		разни пасиви	1.413.30	4.099
" " пошт. марке	12.05	137.012	Чист добитак		46.622
					73
Перпера		4.630.969		Перпера	4.630.969
		09			09

ГУБИТАК

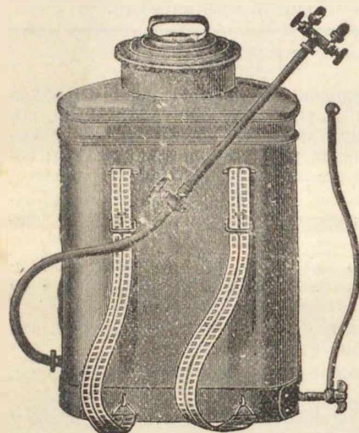
Рачун Губитка и Добитка на дан 31. децембра 1913. год.

ДОБИТАК

Камата од улога, мјеница у ресконт и по текућим рачунима	91.431	65	Камата, од мјеница:	156.176	54
Административни трошкови:			текућих рачуна и вриједност. папира	1.286	51
плате, станарина	16.090.27		Провизија	1.242	65
трошкови	2.180.13		Курс разлика	984	27
поштарина	1.629.69	19.900	Разни приходи		
Амортизација од намјештаја		370			
Губитак на курсу вријед. папира		1.365			
Чист добитак	46.622.73				
5% пореза	2.331.14	2.331			
	44.291.59				
10% резервном фонду	4.429.16	4.429			
	39.862.43				
6% тантијеме	2.391.75	2.391			
За подјелу акционарима		37.470			
Перпера		159.689		Перпера	159.689
		97			97

Број 179, 1—1

УПРАВА

МЕХАНИЧКА И ГВОЏАРСКА РАДИОНИЦА ПЕТАР ДРЕЦУН — ЦЕТИЊЕ

ПОСТОЈИ И У БУДУЋЕ ПОД ИСТОМ ФИРМОМ

Иста ће вршити све послове, које је и до сад вршила Набавља најбоље врсте прсалица (пулпа) „Vergolder“, а тако и остале за кропљене лоза и чини поправке старих, набавља најбоље врсте ножица за резање лоза и енглески плаки чамичак зајамчен 99/100%. — Набавља све врсте шиваћих машина, врши поправке свих старих машина и продаје поједине дјелове истих. — Набавља цијеви и остали прибор за водоведе. Набавља све врсте калансаних жица — мрежа за оградe и друге потребе.

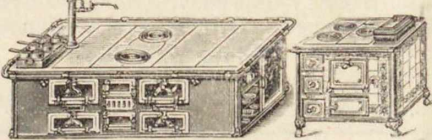
Предузима покривање кућа са најбољим ЕТЕРНИТОМ, који је париска анализа нашао као најбољи, што свједочи, да је са истим покривен Дом Краљ. Владе. — Израђује громобране по најмодернијем начину.

Израђује и набавља све врсте шпорета и пећи најбоље врсте.

Израђује све гвођарске и плехане израде по нацртима као: балконе, врата, оградe и т. д.

Надајући се, да ће и у будуће сви муштерије служити се код означене фирме која ће се држати по погодби тачне израде и умјерене цијене.

п. п. бр. 127, 4,4

Хотел „БАЛКАН“ у Беранима

има 9 соба за преноћишта; снабђевен новим намјештајем и чистим постелама. Храна изврсна. Послуга брза. Цијене умјерене. — Моле за посјету

С поштовањем
П. п. бр. 151, 2,4 **Браћа Милошевићи.**

Једини славенски Гранд Хотел „БАЛКАН“ у Тријешћу

препоручује се усрдно свима путницима из Црне Горе, који путују преко Тријешћа. Изврсна кухиња, одлична пића, цијене камара почев од перпера 2,50. Цијене умјерене. бр. 161, 2,6

„ЛИКЕРИ ЛУКСАРДО“

„МАРАСКИН“
„ПЕЛИНКОВАЦ“
„ШЕРИ БРАНДИ“
„КИРАСО“ ит.д. ит.д.

Сви ови ликери најфинији су и умјерених цијена.

Бр. 160, 2,6

ПРОДАЈЕМ ОДМАХ

моју кафанску радњу на најживљем мјесту у општинској кући, катунска улица, бр. 35. са цијелим прибором, који је врло добро очуван, као билијар, мермерне столице, ит. д.

За ближе услове обратити се потписатом.

бр. 142, 3,3 **БЛАЖО БРАТИЧЕВИЋ — Цетиње.**

LOUIS KRAUSE
LEIPZIG GOHLIS 110 (Deutschland)

Специјална фабрика најмодернијих колица за инвалиде и столица за вођу болесника. Зантересованим шаљем бесплатно цјеновник

п. п. бр. 122, 4,6

Управни и Надзорни одбор, директор и чиновници Црногорске Банке даваће у уторак, 25. марта о. г., у 11 сати прије подне у Влашкој цркви, годишњи помен:

† ком. Павлу Пламенцу

бив. члану Управног одбора и благајнику, погинулом на Тарабошу 18. марта 1913., и

† Акану Марићу

бив. члану Управног одбора. Моли се родбина, другови, пријатељи и познаници незаборављених покојника, да присуствују овом тужном помену. бр. 177, 1,1

ПОМЕН

У неђељу 23. тек. даваћу трогодишњи помен мојој покојној супрузи

† МАШИ

у овдашњој капелици у 11 сати пред подне, што чиним до знања мојим кумовима и пријатељима.

Цетиње.

бр. 169, 2,2

Петко Пајовић.

ПОМЕН

У храму Богојавњенском у Опутној Рудини, Црквике 8. априла ов. г., други дан Ускрса даваћу парастос мојој браћи једночетницима, који борећи се „за крст часни и слободу златну“ своје животе положише

на Муселимовој Главици:

Бар. Крсто Брковић, Бошко Брковић, Спасоје Михаиловић, Тојо Михаиловић, Никола Лакић, Лука Лакић, Милош Поповић, Сава Поповић, Андрија Поповић, Радован Поповић, Милош Јеленић, Мато Иванчевић.

на Брегалници:
водн. Радоња Иванчевић, Радосав Брковић јединац.

Њихови потомци! Ако офете да добијете утјеху у тузи за погинулим? Сјетите се! Кад Њ. В. Престолонаследник у Бардањолској тродневној и очајничкој борби неуморно стајаше сјеверно од Муселимове Главице, а на брду Меси у домаћу непријатељског олова, очекујући судбину Великога Бардањолта.

Њихови потомци! Сјетите се! Кад Њ. В. Престолонаследник примајући сигнализацију са Муселимове Главице, 25. јануара 1913 г., у 11½ сати пријед подне, благоизволи велеобрадovati Врховног Команданта црногорске војске, Њ. В. Краља на Груду са првим резултатом с ратнога бојишта: Паде Муселимова Главица — праг Великога Бардањолта.

Њихови потомци! И још већу утјеху у тузи за погинулим добивате, ако се сјетите, а сјетићете се, да горе погинули именовани борци, заједно са њиховом браћом Пиперима, а ови потпомогнути с десне и с лијеве стране јаком мишицом браће им Црногораца, влочише праг Великога Бардањолта и оставише вјечити спомен њиховим потомцима.

Из истоста спомена, диже се и ови помен: Да поздрави сјенке погинулих; да поздрави сјајну побједу Великога Бардањолта, да поздрави крстач, који даваше сигнализацију, да поздрави кости челичнога јунака, који крстачем (барјаком) управљаше..... бар. Крста Брковића..... који предајући ми барјак у руке рече..... збогом...

И са мном се разговара
За не пуна два минута.
„Нека гинем, нико неће“
„Рече мријет по два пута“.

„Домовино Црна Горо,
„Ја сам ти се одужио“
„С те ријечи, вутешку је
Своју душу испустио.“

Земља да му тијело, Бог душу прости
Врх Муселима, прими му кости.

Опутна Рудина, 12. марта 1914 г.
Испред браственика ожалостњени: **Станко Ст. Брковић** учитељ из Пилера. бр. 176, 1,1

ПОМЕН

У уторник 25. овог мјесеца, у 10 сати прије подне, држаћемо годишњи помен у овдашњој Влашкој цркви, нашем никад непрежаљеном оцу, односно мужу

† РАКУ Н. АВРАМОВИЋУ

погинулом на Тарабошким утврђењима при журишу.

Са овим извјештавамо својту и пријатеље.

Цетиње, 20. марта 1914 г.

У име ожалостњене породице супруга
бр. 174, 1,1 **Маруша Аврамовић.**

ПОМЕН

На Лазареву суботу, 29. марта ове године даваћу 50-то годишњи помен у Саборној цркви храму Успенија Св. Богородице на Његушима моме никад незаборављеном оцу

† ГАЈУ ИВОВУ ПЕТРОВИЋУ

у којем је храму и сахрањен.

А тако и његовој супруги

† ЉИЉАНИ рођ. БОГДАНОВИЋ и мојима

† СЕДМОРИЦИ СИНОВА.

О чему извјештавам сроднике, кумове и пријатеље.

Његуши, 24. фебруара 1914.

Командир **Станко Г. Петровић.**

П. п. бр. 143, 2,2

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег доброг и нигда незаборављеног оца

† ШУЈА П. БАБИЋА

који се послје кратког боловања пресели у вјечност 21. фебруара о. г. у 90-ој год. свога живота. Сматрамо за најсветију дужност изјавити своју најоданију и доживотну благодарност Њ. В. Краљу Господару, који је Својим Високим благовољењем упутио брзојавом нама, његовим синовима, Своје милостиво саучешће, што је за нас била највећа утјеха.

Остајемо благодарни свјештеницима: Божу Брајовићу и Марку Поповићу на извршеном опијелу. Најсрдачнија хвала учитељу Жарићу са ђацима, који су учествовали у спроводу.

Најтоплија хвала општинарима: Гостиљу Брајовићком и Мартинићком.

Особита хвала пријатељима: Пиперима, Мартинићима и Брајовићима, који учествоваше у спроводу, покојника оплакаше и до вјечне куће испратише.

Вјечито остајемо захвални г. учит. Жарићу на његовом дирљивом говору, у којему је укратко али језгровито истакао заслуге покојника.

Поново благодаримо свима и свакоме, који на којим начину учествоваше у нашој жалости.

Гостиље Брајовићко, 15. марта 1914.

У име породице: ожалостњени синови: **Никола и Филип** са осталом родбином. бр. 172, 1,1